

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 697

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu

(1/1038)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/1038 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Gerekçesi.....4

• Dışışleri Komisyonu Raporu.....5

• Muhalefet Şerhleri.....7

• Tasarı Metni 9

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin 9

• Anlaşma Metni.....10

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1103-594

10/2/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 2/2/2015 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/1038)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşması”, 19 Aralık 2014 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile;

- Askerî eğitim, savunma sanayi, ortak askerî tatbikat ve taraflar arasında kuvvetlerin konuşlandırılması alanında işbirliğinin güçlendirilmesi için bir mekanizma kurulması,
- Askerî lojistik alanında işbirliği yapılması,
- Askerî kurumlarda danışman personel görevlendirilmesi ve personel mübadelesi,
- Taraflar arasında personel ve askerî ekipman mübadelesinde bulunulması amaçlanmaktadır.

Bahse konu Anlaşmanın, iki taraf arasındaki mevcut dostane ilişkilerin uluslararası kurallar ve anlaşmalara uygun olarak geliştirilmesini sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

2.3.2015

Esas No: 1/1038

Karar No: 534

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 10/2/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/2/2015 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 2/3/2015 tarihli 92 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, iki taraf arasındaki mevcut dostane ilişkilerin uluslararası kurallar ve anlaşmalara uygun olarak geliştirilmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında askeri eğitim, savunma sanayii ile Katar topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin konuşlandırılması konusunda iş birliği yapılmasını teminen, 19 Aralık 2014 tarihinde Ankara’da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Anlaşmanın, Sayın Cumhurbaşkanımızın 14-15 Eylül 2014 tarihlerinde Katar’a gerçekleştirdikleri ziyaret öncesinde Katar tarafından önerildiği, daha sonra Ülkemizce de olumlu karşılandığı ve 19 Aralık 2014 tarihinde Katar Emirinin Türkiye’yi ziyareti sırasında iki ülke Savunma Bakanları tarafından Türkiye’de imzalandığı,

Anlaşma ile askeri eğitim, savunma sanayi, ortak askeri tatbikat ve taraflar arasında kuvvet konuşlandırılması alanlarında iş birliğinin güçlendirilmesinin amaçlandığı,

Genel olarak Anlaşmanın iki tarafın askeri birim ve kuruluşları arasında iş birliği ve karşılıklı ziyaretler, liman, havaalanı, askeri kurum ve tesislerin ziyareti, taraflar arasında heyet değişimi, ortak manevra ve tatbikatlara katılmak üzere gözlemci davet edilmesi, ikili manevra ve askeri eğitimlerin iyileştirilmesi ve geliştirilmesiyle ilgili bilgi alışverişinde bulunulması, askeri manevra ve tatbikat alanında eğitim verilmesi, bilgi alışverişinde bulunulması, insani yardım sağlanması, taraflar arasında personel ve askeri ekipman mübadelesinde bulunulması, savunma sanayi alanında iş birliği yapılması ve terörizmle mücadelede iş birliğinin yapılması gibi ana hedeflere yönelik olduğu,

Ülkemizin Körfez ülkelerinin güvenlik ve istikrarına büyük önem vermekte olduğu ve bu ülkelerle ilişkilerimize stratejik bir perspektiften yaklaşıldığı, söz konusu Anlaşmanın bizim hem ikili bazda hem bölgesel bazda siyasi, ekonomik ve askeri nüfuzumuzla da doğru orantılı olduğu,

Anlaşmanın Anayasa’nın 92’nci maddesine uygun olarak Meclisin onayına sunulduğu ve Katar tarafından da onay sürecinin tamamlandığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İzmir Milletvekili Rıfat Sait, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım Gülpınar ve İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Şaban Dişli</i> Sakarya	Sözcü <i>Osman Aşkın Bak</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Harun Karaca</i> İstanbul	Üye <i>Ali Rıza Alaboyun</i> Aksaray	Üye <i>Tunca Toskay</i> Antalya (Muhalefîm, muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Ali Ercoşkun</i> Bolu	Üye <i>Fazilet Dağcı Çıglık</i> Erzurum	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep
Üye <i>Mehmet Ali Ediboğlu</i> Hatay (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Ali Haydar Öner</i> Isparta (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Osman Oktay Ekşi</i> İstanbul (Muhalefîm, muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Osman Taney Korutürk</i> İstanbul (Muhalefîm, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Rıfat Sait</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Osman Kahveci</i> Karabük
Üye <i>Abdullah Çalışkan</i> Kırşehir	Üye <i>Çiğdem Münevver Ökten</i> Mersin	Üye <i>Hasan Karal</i> Rize
Üye <i>Mehmet Kasım Gülpınar</i> Şanlıurfa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Burhan Kayatürk</i> Van	

KARŞI GÖRÜŞ YAZISI

02.03.2015 tarihinde Dışişleri Komisyonu'nda görüşülen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı"na karşı oyumuzun gerekçesi aşağıda belirtilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti birçok Ortadoğu ve Afrika ülkesi ile hâlen yürürlükte olan ikili askeri işbirliği anlaşmaları bağlamında Katar Devleti Hükümeti arasında da esasen 23 Mayıs 2007 tarihinde Askeri alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması imzalamış bulunmaktadır. Komisyona getirilen yeni anlaşma, başlığında "Askeri Eğitim, Savunma Sanayii" sözleri geçse de, gerekçesinden de açıkça görüleceği üzere, esas itibarıyla daha önceki askeri işbirliği anlaşmalarından tümünden farklı olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar topraklarında konuşlandırılmasını amaçlamaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar'da konuşlandırılmasına niye gerek görüldüğü, konuşlanacak birliklerimizin hangi işlevi görmesinin amaçlandığı yolunda Komisyonda Hükümet Temsilcilerine sorduğumuz sorulara doyurucu cevaplar alınamamış; tereddütlerimiz basit ve üstü kapalı ifadelerle geçiştirilmeye çalışılmıştır. TSK'nin yurt dışında herhangi bir yerde konuşlandırılması söz konusu olduğunda, bunun gerekçelerinin milletimizin temsilcisi olan TBMM ile paylaşılması ne anlaşılabilir ne de kabul edilebilir bir durumdur. Özellikle uluslararası anlaşmaların Yüce Meclise sunulmadan önce deyim yerinde ise filtreden geçirilmesi için en yetkili merci olan TBMM Dışişleri Komisyonunun bir anlaşmanın amacı hususunda karanlıkta bırakılması kabul edilemez. Komisyonda Hükümet Temsilcilerine tarafımızdan yöneltilen, bu konuşlandırılmanın ABD ile geçtiğimiz günlerde imzalanan Suriye muhalefetine yönelik "Eğit-Donat" anlaşması ile ilgisi bulunup bulunmadığı; Katar'da üssü bulunan ABD Merkezi Komuta Kuvveti (CENTCOM) bünyesinde oluşturulması öngörülen olası bir uluslararası görev gücü ile bağlantısı olup olmadığı yolundaki sorular da üstü kapalı bir takım ifadelerle geçiştirilmiştir. Kaldı ki, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına gönderilmesi Anayasamızın 92. maddesi belirtilen uyarınca TBMM'nin onayına tabidir.

Bu nedenlerle ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar topraklarında konuşlandırılmasının bölgesel hassasiyetlere de yolaçacağı çok açık olduğundan, nedenleri tarafımızdan bilinmeyen ve hükümet tarafından bir sis perdesi ardında alelacele TBMM'den geçirilmesine çalışılan bu tasarıya muhalifiz (3 Mart 2015).

Oktay Ekşi
İstanbul

Osman Korutürk
İstanbul

Ali Haydar Öner
Isparta

Mehmet Ali Ediboğlu
Hatay

MUHALEFET ŞERHİ

02.03.2015

TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanlığına,

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”na Anlaşmanın ülkemiz menfaatlerin uygunluğu olmadığını, özellikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ilgili ülkede konuşlandırılması ihtiyacı gerekçelerinin ikna edici olmadığını değerlendirdiğim için muhalifim.

Saygılarımla.

Tunca Toskay

Antalya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ EĞİTİM, SAVUNMA SANAYİİ İLE KATAR TOPRAKLARINDA TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN KONUŞLANDIRILMASI KONUSUNDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 19 Aralık 2014 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ EĞİTİM, SAVUNMA SANAYİİ İLE KATAR TOPRAKLARINDA TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN KONUŞLANDIRILMASI KONUSUNDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. Canikli

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
ASKERİ EĞİTİM, SAVUNMA SANAYİİ İLE KATAR TOPRAKLARINDA TÜRK
SİLAHLI KUVVETLERİNİN KONUŞLANDIRILMASI KONUSUNDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Bundan böyle, "Taraf" ya da "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti, 23.05.2007 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması", 02.07.2012 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması" ile 02.07.2012 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Mutabakat Muhtırası" hükümleri uyarınca, aralarındaki dostluk ilişkilerini geliştirme ve askeri alanda işbirliğini güçlendirme arzularını vurgulayarak, aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

**MADDE (1)
AMAÇ**

İşbu Anlaşmanın amacı, askeri eğitim, savunma sanayi, ortak askeri tatbikat ve Taraflar arasında kuvvetlerin konuşlandırılması alanında işbirliğinin güçlendirilmesi için bir mekanizmanın kurulmasıdır.

**MADDE (2)
UYGULAMA ALANI**

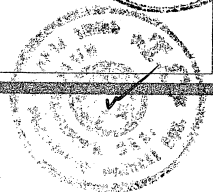
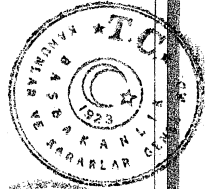
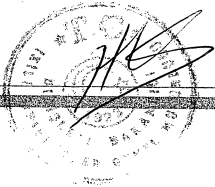
2.1. İşbu Anlaşmada yazılı hükümler, eğitim görmeleri veya eğitim faaliyetlerine katılımları ve diğer Tarafın askeri birim, kurum ve kuruluşlarında yardımlaşmaları uygun görülen ve Tarafların işbirliği faaliyetlerinin yapılacağı silahlı kuvvetlerine bağlı ekipman ve personel için geçerlidir.

2.2. İhtiyaç durumunda ve imkan dahilinde, işbu hükümler diğer Tarafın davet edilen personele de üzerinde mutabakata varılacak usullere göre uygulanır.

**MADDE (3)
TANIMLAR**

İşbu Anlaşmadaki terimlerin açıklaması aşağıdaki gibidir:

- A- Türk Tarafı adına: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
B- Katar Tarafı adına: Katar Devleti Hükümeti

3.1 "Anlaşma" Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşması'nı ifade eder.

3.2. "Gönderen Devlet" işbu Anlaşmayı uygulamak amacıyla Kabul Eden Devlete personel, ekipman, uçak ve gemileri Gönderen Devleti ifade eder.

3.3. "Kabul Eden Devlet" işbu Anlaşmayı uygulamak amacıyla Gönderen Devlet tarafından sevkedilen personel, ekipman, uçak ve gemileri Kabul Eden Devleti ifade eder.

3.4. "Yetkili Makam" Tarafların işbu Anlaşmayı uygulayacak ilgili yetkili makamlarını ifade eder.

3.5. "Misafir Personel" işbu Anlaşma hükümlerinin uygulanması kapsamında bir Tarafın diğer Tarafın topraklarında bulunan askeri ve sivil personelini ifade eder.

3.6. "Komutan" komutanlık karargâhlarını veya askeri birimleri komuta eden ve gönderilen personelin faaliyetlerinden sorumlu olan komutanı ifade eder.

3.7. "Üst Düzey Askeri Memurlar" kendi ülke yasalarının hükümleri gereği atanan misafir personeller arasındaki üst düzey memurlar, en üst askeri rütbeliler, askeri ve sivil personelin faaliyetlerini kontrol eden sorumlu askeri memurları ifade eder.

3.8. "Askeri Karargâh" askeri personelin görev yaptığı ve Kabul Eden Devletin resmi bir şekilde izin verdiği yeri ifade eder.

MADDE (4) İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Türkiye Cumhuriyeti veya Katar Devleti toprakları üzerinde askeri eğitim ve ortak tatbikat alanında işbirliğiyle ilgili faaliyetlerin yapılmasına; aşağıda belirtildiği üzere, mutabakata varacakları herhangi bir başka alanda işbirliğine ve Katar Devletinde konuşlandırılmak üzere personel ile ekipman gönderilmesine müsaade ederler.

4.1. Türk kuvvetlerinin eğitim ve ortak tatbikat amacıyla Katar Devleti topraklarında konuşlandırılması.

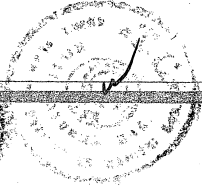
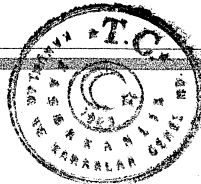
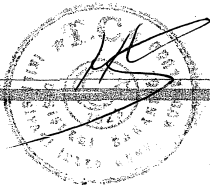
4.2. Kabul Eden Devlet, Gönderen Devlete, işbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla liman/havalimanı/hava sahasını kullanmasına, topraklarında kuvvetlerin konuşlandırılmasına, tesis, kamp, birim, kuruluş ve askeri tesislerinden yararlanmasına müsaade eder.

4.3. İki Tarafın askeri birim ve kuruluşları arasında işbirliği ve karşılıklı ziyaretlerin yapılması.

- 4.4. Liman, havaalanı, askeri kurum ve tesislerin ziyaret edilmesi.
- 4.5. Taraflar arasında heyetlerin değişimi.
- 4.6. Ortak manevra ve tatbikatlara katılmak üzere gözlemcilerin davet edilmesi.
- 4.7. Taraflar arasındaki askeri manevra ve tatbikatlara katılım sağlanması.
- 4.8. İkili manevra ve askeri eğitimlerin iyileştirilmesi ve geliştirilmesiyle ilgili bilgi alışverişinde bulunulması.
- 4.9. Askeri manevra ve eğitim amacıyla bilgi alışverişinde bulunulması.
- 4.10. Askeri manevra ve tatbikat alanında eğitim verilmesi.
- 4.11. Askeri lojistik alanında işbirliği yapılması.
- 4.12. İnsani yardım sağlanması.
- 4.13. Taraflar arasında personel ve askeri ekipman mübadelesinde bulunulması.
- 4.14. Askeri kurumlarda danışman personel görevlendirilmesi ve personel mübadelesi.
- 4.15. Savunma sanayii alanında işbirliği yapılması.
- 4.16. Terörizmle mücadelede işbirliği yapılması.

MADDE (5) **İŞBİRLİĞİ USULLERİ**

- 5.1. İşbirliği, karşılıklılık ve karşılıklı çıkar esasına göre Tarafların ulusal mevzuatına saygı çerçevesinde yapılır.
- 5.2. İşbu Anlaşma uyarınca, Kabul Eden Devletin eğitim ve ortak tatbikatla ilgili özel talepleri Taraflarca usulüne uygun şekilde mutabık kalınan düzenlemelere göre sunulur.
- 5.3. İstisnai ve kısa tatbikat veya eğitim ya da kuvvet konuşlandırma talepleri durumlarında ise, Taraflar arasında istişarede bulunularak resmi bir bildirimde bulunurlar.
- 5.4. Kabul Eden Devlet, işlemleri yapabilmesi için Gönderen Devlet tarafından katılımcı sayısı, ekipman, gemi, uçak ve diğer bilgiler hakkında Kabul Eden Devlet toprağında eğitim veya manevra ya da tatbikat başlamadan önce bilgilendirilir.
- 5.5. İkili manevralar, tatbikatlar, askeri eğitimler ve kuvvet konuşlandırmalar iki Tarafın teknik hususlarda varacakları mutabakata göre yapılır.

5.6. Taraflar, yetkili makamlarının üzerinde anlaştıkları usul ve esaslar çerçevesinde talep eden Tarafın askeri kurumlarına danışman personel görevlendirirler ve askeri kurumlar arasında personel mübadelesi yaparlar.

5.7. Taraflar, işbu Anlaşmanın uygulanması esnasında, savunma sanayii ürün ve/veya hizmetlerine ilişkin olarak doğabilecek ihtiyaç ve düzenlemelere ilişkin çözümlerde 02.07.2012 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Mutabakat Muhtırası” hükümlerini dikkate alırlar.

MADDE (6)
GİZLİ BİLGİLERİN KORUNMASI

23.05.2007 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması” hükümleri uygulanır.

MADDE (7)
ANLAŞMANIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALAR İLE UYUMU

İşbu Anlaşma hükümleri, tarafların diğer ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşmalarından doğan yükümlülüklerini etkilemez.

MADDE (8)
HUKUKSAL KONULAR

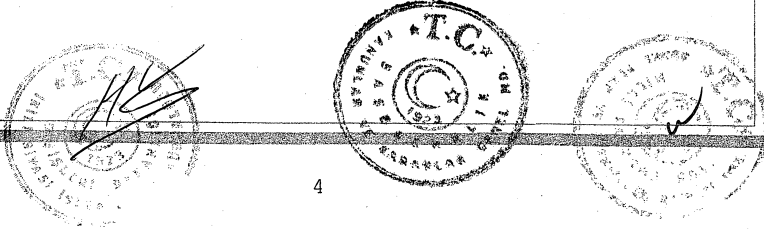
23.05.2007 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması”nın 9’uncu ve 10’uncu maddelerinin hükümleri uygulanır.

MADDE (9)
MALİ HUSUSLAR

23.05.2007 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması”nın 14’üncü maddesinin hükümleri uygulanır.

MADDE (10)
HASAR, KAYIP VE TAZMİNATLAR

23.05.2007 tarihinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması”nın 15’inci maddesindeki hükümler uygulanır.

MADDE (11)
ULAŞTIRMA

11.1. Gönderen Devlet ile Kabul Eden Devlet arasındaki ulaştırma sorumluluğu Gönderen Devlete aittir.

11.2. Katar'da icra edilecek faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetleri Kabul Eden Devlet tarafından ücretsiz olarak sağlanacaktır.

MADDE (12)
SAĞLIK HİZMETLERİ

12.1. Misafir personel, bu Anlaşma gereği herhangi bir faaliyeti gerçekleştirebilecek ölçüde sağlık bakımından uygun olacaktır. Kabul Eden Devlet tarafından sağlık bakımından uygun olduğunu bildirir sağlık raporu istenebilecektir.

12.2. Acil sağlık ve acil dış sağlığı hizmetleri ücretsiz olarak yerine getirilir.

12.3. Misafir personelin acil sağlık ve acil dış bakım hizmetleri dışında muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Devletin ulusal mevzuatına göre satın alınacak sağlık sigortası veya uluslararası sigorta anlaşmaları kapsamında geçerli bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.

12.4. Misafir personelin sigorta primleri ve tedavi hizmet giderleri Gönderen Devlet veya misafir personelin kendisi tarafından ödenir.

12.5. Misafir personel bu sigorta kapsamındaki tüm sivil ve askerî sağlık hizmet sunucularından faydalanabilir.

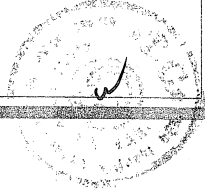
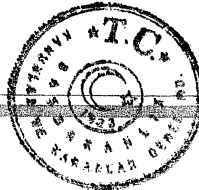
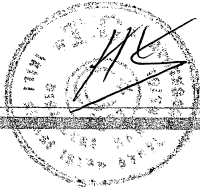
12.6. Misafir personelin hastalık veya vefat nedeniyle ülkesine gönderilme ve cenaze masrafları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

12.7. Taraflar kendi imkânları ile tedavi edemedikleri hastaları karşı Tarafın tedavi edebileceğini bildirmesi durumunda karşı Tarafa gönderebileceklerdir. Bu hastaların ulaşım ve tüm tedavi masrafları Kabul Eden Devletin ulusal mevzuatına göre Gönderen Devlet veya hasta tarafından karşılanacaktır.

MADDE (13)
SOSYAL FAALİYETLER

Gönderilen askeri personel, imkanlar dahilinde ve Kabul Eden Devlet yasalarına göre yiyecek kantinleri, askeri lokantalar, pazarlar ve askeri sosyal faaliyetlerden yararlanabilir.

13.1. Nezdinde görevli bulundukları birlik, karargâh ve kurumlardaki sosyal tesislerden günlük olarak faydalanabilir.

13.2. Askeri personelin görev yapmadığı diğer karargâhlarda bulunan sosyal tesislerde ise, Kabul Eden Devlet tarafından verilen bir izin ve buralardan faydalanma yasaları gereğince faydalanılabilir.

13.3. Bir karargâh veya askeri birimde bulunan askeri misafir personel, o askeri birimin komutanının izni ile kantinler ve askeri lokantalardan faydalanabilir.

MADDE (14) **GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ**

23.05.2007 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması"nın 16'ncı maddesindeki hükümler uygulanır.

MADDE (15) **ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

15.1. İşbu Anlaşmanın uygulama safhasında veya yorumunda herhangi bir anlaşmazlık ortaya çıktıktır, bu anlaşmazlık istişare ve müzakerelerle çözülür. Taraflar dışındaki herhangi bir yerel veya uluslararası mahkemeye ya da üçüncü tarafa başvurulamaz.

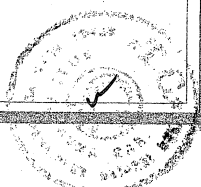
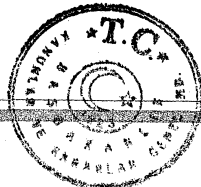
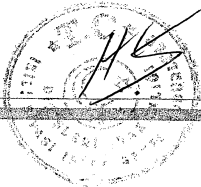
15.2. Anlaşmazlık konusu Taraflara intikal ettikten sonra 30 gün içinde müzakerelere başlanır. Müzakerelerin başlamasından itibaren 60 gün içinde anlaşmazlık çözülmez ve bir sonuca varılmaz ise taraflardan herhangi biri 90 gün içinde işbu Anlaşmayı yazılı bir bildirimle sona erdirebilir.

MADDE (16) **DEĞİŞİKLİK VE GÖZDEN GEÇİRME**

Taraflardan herhangi biri, işbu Anlaşmanın herhangi bir hükmü ile ilgili yazılı olarak bir değişiklik ve ilave önerisi sunabilir. Yazılı bildirim müteakip (30) gün içinde müzakerelere başlanır. Şayet (60) gün içinde bir sonuca varılmaz ise Taraflardan herhangi biri 90 gün içinde işbu Anlaşmayı yazılı bir bildirimle sona erdirebilir. İki Tarafın oluru ile herhangi bir değişiklik yapıldığı takdirde, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi işlemleriyle ilgili 17'nci maddede yer alan hususlar uygulanır.

MADDE (17) **ONAYLANMA VE YÜRÜRLÜĞE GİRME**

Tarafların herhangi birisinin yekdiğerine gönderdiği ve kendi milli yasalarına göre Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm işlemlerin tamamlandığını bildiren son yazılı bildirimin alındığı tarihten itibaren Anlaşma yürürlüğe girer ve geçerli sayılır.

MADDE (18)
SÜRE VE SONA ERDİRME

18.1. İşbu Anlaşma on (10) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Bu süre, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar ve Taraflardan herhangi biri diğer tarafı bu sürenin bitiş tarihinden (90) gün önce yazılı olarak işbu Anlaşmayı sona erdirmek istediğini bildirmedeği takdirde, her yıl birer yıl süreyle kendiliğinden yenilenir.

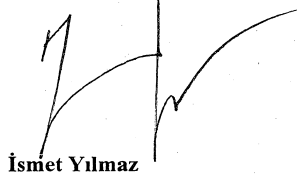
18.2. Taraflar arasında Anlaşmanın uygulamasıyla ilgili herhangi bir anlaşmazlık meydana gelirse, Taraflardan herhangi biri yazılı olarak müzakere başlatılmasını isteyebilir. Müzakereler, yazılı bildirim tarihinden itibaren (30) içinde başlar. Şayet (60) gün içinde bir sonuca varılmaz ise Taraflardan herhangi biri 90 gün içinde İşbu Anlaşmayı yazılı bir bildirimle sona erdirebilir.

18.3. Taraflar aksi şekilde mutabakata varmadığı takdirde, işbu Anlaşmanın sona ermesi, Anlaşmanın uygulanması sırasında başlayan faaliyetleri etkilemez.

MADDE (19)
METİN VE İMZALAMA

Bu Anlaşma, iki asıl nüsha halinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ve her metin eşit derecede geçerli olmak üzere, Ankara'da 19 Aralık 2014 tarihinde imzalanmıştır. Anlaşmanın yorumu konusunda ihtilaf oluşması durumunda, İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA:

İsmet Yılmaz

Milli Savunma Bakanı

KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ
ADINA:

Tümgeneral Hamad Bin Ali Al-Attayah

Savunma İşlerinden
Sorumlu Devlet Bakanı

